

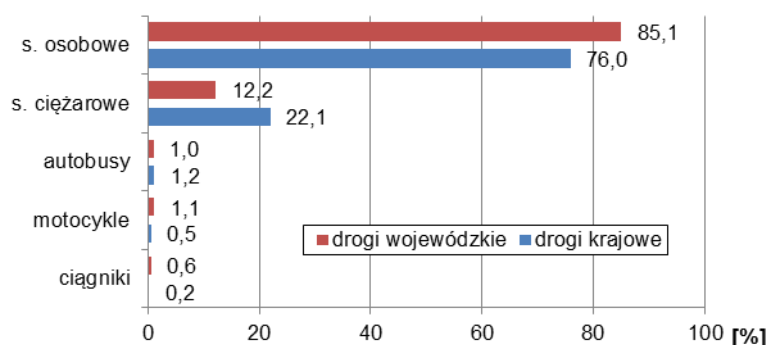
HAŁAS

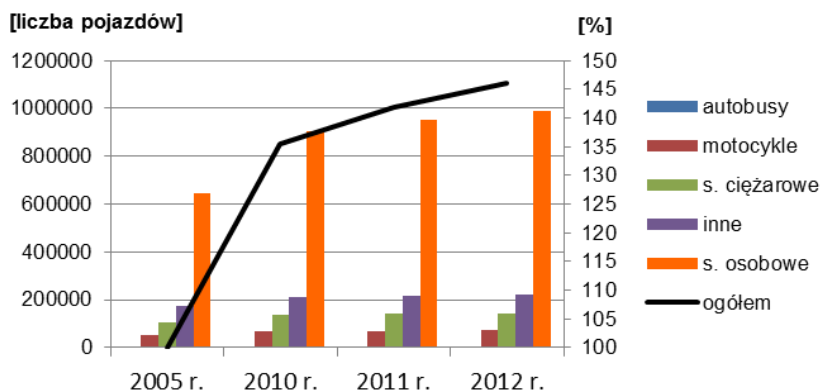
Fot. Archiwum WIOŚ

Presje

Na klimat akustyczny województwa lubelskiego wpływ mają hałas komunikacyjny oraz w mniejszym stopniu hałas przemysłowy. Największą uciążliwość powoduje hałas drogowy. Według danych GUS z 2012 r. w granicach województwa przebiega około 20690 km dróg, w tym: 1060 km krajowych, 2210 km wojewódzkich, 9239 km powiatowych oraz 8 181 km gminnych. Po drogach krajowych przejeżdża średnio na dobę około 8 813 pojazdów, w tym 76% stanowią pojazdy osobowe, około 22% ciężarowe, po drogach wojewódzkich – 3235 pojazdów, w tym 85 % to samochody osobowe, 12 % - ciężarowe. Udział poszczególnych kategorii pojazdów silnikowych na drogach krajowych i wojewódzkich przedstawia wykres 1. Liczba pojazdów, zwłaszcza osobowych, corocznie wzrasta (wykres 2).

Wykres 1. Udział poszczególnych kategorii pojazdów silnikowych w ruchu w woj. lubelskim (źródło: GDDKiA)

Wykres 2. Zmiany liczby zarejestrowanych pojazdów w województwie lubelskim (źródło: GUS)

Stan

Sporządzenie oceny stanu akustycznego środowiska w województwie lubelskim należy do Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Ocena dotyczy terenów nie objętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych (art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska -Dz. U. 2013 poz. 1232).

Poziomy dopuszczalne hałasu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie :

1) w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia od godz. 6.00 – 18.00, pory wieczoru od godz. 18.00 – 22.00 oraz pory nocy od godz. 22.00 – 6.00;

- L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach [dB], wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku od godz. 22.00-6.00,

2) do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:

- L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 – 22.00,

- L_{AeqN} - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 – 6.00.

Tabela 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne (Dz. U. 2014, poz. 112).

L.p.	Rodzaj terenu	Drogi lub linie kolejowe				Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu			
		L_{DWN}	L_N	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{DWN}	L_N	L_{AeqD}	L_{AeqN}
		[dB]							
1.	a) strefa ochronna „A” uzdrowiska b) tereny szpitali poza miastem	50	45	50	45	45	40	45	40
2.	a) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) tereny domów opieki społecznej d) tereny szpitali w miastach	64 (55)*	59 (50)	61 (55)	56 (50)	50	40	50	40
3.	a) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) tereny zabudowy zagrodowej c) tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) tereny mieszkaniowo-usługowe	68 (60)	59 (50)	65 (60)	56 (50)	55	45	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70 (65)	65 (55)	68 (65)	60 (55)	55	45	55	45

*wartości w nawiasie dotyczą rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu przed zmianą w październiku 2012 r.

W ramach monitoringu hałasu w 2013 r. WIOŚ w Lublinie wykonał badania hałasu komunikacyjnego w 10 punktach pomiarowych. Na obszarze miasta Hrubieszowa oraz miasta Włodawy wykonano pomiary w celu określenia wskaźników rocznych. W obu punktach nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku dla wskaźnika L_{DWN} . W Hrubieszowie, wystąpiło niewielkie, wynoszące: 1,0 dB dla wskaźnika L_N .

Tabela 1. Wyniki pomiarów długookresowych hałasu drogowego w latach 2009 -2013

L.p.	Miejscowość	Lokalizacja	L _{DWN} [dB]	L _N [dB]	wartość przekroczenia		Źródło danych
					L _{DWN} [dB]	L _N [dB]	
2009 r.**							
1.	Biała Podlaska	ul. Zamkowa	68,9	60,2	13,9	10,2	WIOŚ
2.	Chełm	Ul. Kolejowa	60,3	53,4	0,3	3,4	WIOŚ
2010 r.**							
3.	Puławy	ul. Lubelska	71,6	61,3	16,6	11,3	IOŚ*
4.	Kraśnik	ul. Janowska	66,9	58,1	11,9	8,1	IOŚ
5.	Łuków	ul. Radzyńska	66,0	56,6	6,0	6,6	IOŚ
6.	Radzyń	ul. Warszawska	66,8	57,2	6,8	7,2	IOŚ
7.	Międzyrzec	ul. Łosicka	71,5	60,9	11,5	10,9	IOŚ
8.	Biłgoraj	ul. Zamojska	66,3	60,8	11,3	10,8	IOŚ
9.	Krasnystaw	ul. Okrzei	62,6	55,9	7,6	5,9	IOŚ
10.	Zamość	ul. Lwowska	67,7	63,1	12,7	13,1	WIOŚ
11.	Chełm	Al. Armii Krajowej	64,5	57,0	4,5	7,0	WIOŚ
12.	Hrubieszów	ul. Zamojska	66,1	59,7	11,1	9,7	IOŚ
2011 r.**							
13.	Biała Podlaska	ul. Sidorska	66,0	64,6	6,0	14,6	WIOŚ
14.	Chełm	ul. I Płk. Szwoleżerów	61,2	52,6	1,2	2,6	WIOŚ
2012 r.**							
16.	Biała Podlaska	Al. 1000 Lecia	62,3	54,8	2,3	4,8	WIOŚ
17.	Zamość	Ul. Szczepieszka	64,5	59,0	4,5	9,0	WIOŚ
2013 r.***							
18.	Hrubieszów	ul. Wyzwolenia	64,3	58,0	0,0	1,0	WIOŚ
19.	Włodawa	Al. Piłsudskiego	62,3	52,5	0,0	0,0	WIOŚ

* Instytut Ochrony Środowiska

** wartości przekroczeń określono na podstawie rozporządzenia MŚ z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826)

*** wartości przekroczeń określono na podstawie zmienionego rozporządzenia MŚ z dnia z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Pomiary krótkookresowe w 2013 r. wykazały, że przekroczenia sięgające 4 dB w dzień i około 5 dB nocą wystąpiły w Hrubieszowie. Ponadto pomiary wykazały, że nieco wyższe wartości dźwięków występują jesienią niż wiosną. W tabeli 2 przedstawiono pomiary krótkookresowe hałasu drogowego w latach 2009 – 2013 z okresu jesiennego.

Pomiarami hałasu przemysłowego objęto w 2013 roku 29 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, położonych na terenie województwa lubelskiego. Były to w większości zakłady produkcyjne, podmioty świadczące usługi, prowadzące działalność rolniczą (np. ферmy) oraz jednostki handlowe. Kontrolowane podmioty były zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej lub zagrodowej. Uciążliwości spowodowane ich działalnością były przyczyną wniosków do WIOŚ o podjęcie interwencji. Źródłami hałasu w tych obiektach były urządzenia wentylacyjne, chłodnicze, nagłaśniające, wykorzystywane w procesach produkcyjnych, także produkcji rolnej oraz transport wewnętrzny. W porze dziennej przekroczenia dopuszczalnych norm stwierdzono w 8 obiektach, natomiast nocą w 11.

Tabela 2. Wyniki pomiarów krótkookresowych hałasu drogowego w latach 2009 - 2012 r. (pora jesienna)

L.p.	Nazwa odcinka	L _{AeqD} [dB]	L _{AeqN} [dB]	Wartość przekroczenia		Źródło danych	
				Dzień [dB]	Noc [dB]		
2009 r.**							
1.	Biała Podlaska, ul. Terebelska 76	57,6	52,8	0,0	2,8	WIOŚ	
2.	Biała Podlaska, ul. Warszawska 52	61,9	54,7	6,9	4,7		
3.	Chełm, Al. Piłsudskiego 23	59,1	46,5	0,0	0,0		
4.	Chełm, ul. I Armii Wojska Polskiego 21	58,8	54,6	0,0	4,6		
5.	Hrubieszów ul. Piłsudskiego	63,0	53,9	3,0	3,9		
6.	Hrubieszów ul. Żeromskiego	67,1	58,7	12,1	8,7		
2010 r.**							
7.	Biłgoraj, ul. Zamojska	66	60	11	10	IOŚ*	
8.	Chełm, Al. Armii Krajowej 29	61,2	52,2	1,2	2,2	WIOŚ	
9.	Chełm, Al. Armii Krajowej 30	65,4	56,1	5,4	6,1		
10.	Chełm, Al. Armii Krajowej 42	64,7	55,6	4,7	5,6		
11.	Hrubieszów, ul. Zamojska	66	59	11	9	IOŚ	
12.	Krasnystaw, ul. Okrzei	63	56	8	6		
13.	Kraśnik, ul. Janowska	64	58	9	8		
14.	Łuków, ul. Radzyńska	65	56	5	6	WIOŚ	
15.	Łuków, ul. Wyszyńskiego 22	71,2	66,6	11,2	16,6		
16.	Łuków, ul. Warszawska	64,2	59,1	4,2	9,1		
17.	Międzyrzec Podlaski, ul. Łosicka	70	60	10	10	IOŚ	
18.	Puławy, ul. Lubelska	69	60	14	10		
19.	Radzyń Podlaski, ul. Warszawska	65	58	5	8		
20.	Zamość, ul. Lwowska	64,8	55,6	4,8	5,6	WIOŚ	
21.	Zamość, ul. Hrubieszowska	59,9	52,4	4,9	2,4		
22.	Zamość, ul. Młyńska	65,4	55,7	10,4	5,7		
2011 r.**							
23.	Biała Podlaska, ul. Lubelska 30	64,4	59,7	4,4	9,7	WIOŚ	
24.	Biała Podlaska, ul. Narutowicza 48	65,4	59,3	5,4	9,3		
25.	Biała Podlaska, ul. Al. Jana Pawła II	65,0	55,3	5,0	5,3		
26.	Biłgoraj ul. Kościuszki	64,3	57,6	9,3	7,6		
27.	Biłgoraj ul. Zamojska	66,8	58,2	11,8	8,2		
28.	Chełm, ul. I Pułku Szwoleżerów 17	57,8	44,4	0,0	0,0		
29.	Chełm, ul. I Pułku Szwoleżerów 27	62,9	48,7	2,9	0,0		
30.	Chełm, ul. Czackiego 8	54,7	45,1	0,0	0,0		
2012 r.**							
31.	Krasnystaw, ul. Okrzei 24	62,0	46,0	2,0	0,0		WIOŚ
32.	Krasnystaw, ul. Okrzei 33	62,9	47,1	2,9	0,0		
33.	Biała Podlaska, ul. Brzeska 48	64,2	57,5	4,2	7,5		
34.	Biała Podlaska, ul. Artyleryjska 7	64,0	57,5	4,0	7,5		
35.	Biała Podlaska, ul. Janowska 78	61,2	52,5	1,2	2,5		
36.	Zamość, Szczepieszka	66,3	58,8	6,3	8,8		
37.	Zamość, Szczepieszka	66,7	60,3	6,7	10,3		
38.	Zamość, Szczepieszka	67,0	59,2	7,0	9,2		
2013 r.***							
39.	Hrubieszów ul. Zamojska 115 A	69,0	60,0	4,0	4,0	WIOŚ	
50.	Hrubieszów ul. Żeromskiego 60	68,7	60,9	3,7	4,9		
51.	Hrubieszów ul. Wyzwolenia 48	66,4	58,5	1,4	2,5		
52.	Parczew ul. 11 Listopada 62	63,6	55,0	0,0	0,0		
53.	Parczew Al. Zwycięstwa	61,6	54,2	0,0	0,0		
54.	Włodawa, Al. Piłsudskiego 18	62,9	49,9	0,0	0,0		
55.	Włodawa, Al. Piłsudskiego 24	62,9	49,6	0,0	0,0		
56.	Włodawa, Al. Piłsudskiego 61	60,5	49,9	0,0	0,0		

* Instytut Ochrony Środowiska

** wartości przekroczeń określono na podstawie rozporządzenia MŚ z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826)

*** wartości przekroczeń określono na podstawie rozporządzenia MŚ z dnia z dnia 1 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. poz. 1109)

Reakcje

Najpilniejszym zadaniem w zakresie ochrony przed nadmiernym hałasem jest realizacja zadań zawartych w programach ochrony środowiska przed hałasem. W województwie lubelskim opracowano i przyjęto uchwałami dwa dokumenty: „*Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Lublin*” i „*Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego, terenów poza aglomeracjami, położonymi wzdłuż dróg krajowych, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny*”.

Pierwszy dokument zakłada opracowanie projektów i budowę ekranów akustycznych oraz wymianę stolarki otworowej w mieszkaniach, gdzie żyją ludzie najbardziej narażeni na hałas, całodobowe pomiary natężenia ruchu oraz monitoring prędkości pojazdów na miejskich odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich, wykonanie tablicy informacyjnej o zagrożeniu hałasem w Lublinie oraz opracowanie mapy akustycznej linii kolejowych, w terminie do 2020 r. Ze względu na dużą liczbę ludności Lublina narażonej na hałas, kolejność realizacji zadań programu ustalono zaczynając od terenów o najwyższej wartości wskaźnika zagrożenia ludności – M, charakteryzującego wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i liczbę mieszkańców na terenie.

Drugi dokument wskazuje kierunki i działania niezbędne do poprawy klimatu akustycznego, m.in.: opracowanie projektów i budowę ekranów akustycznych, sporządzenie sprawozdania z wpływu zrealizowanych ekranów na stan akustyczny środowiska, wprowadzenie ograniczeń prędkości i urządzeń monitoringu, wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Termin wykonania zadań wymienionych w dokumencie przypada na 2021 r.

W 2013 r. w województwie lubelskim kontynuowano inwestycje rozpoczęte w poprzednich latach, mające wpływ na poprawę klimatu akustycznego w województwie. Budowano obwodnice, mosty, ekrany akustyczne. Poprawiano także stan nawierzchni dróg, co ma znaczny wpływ na ograniczenie emisji hałasu pojazdów poruszających się po drogach.

W 2013 r. w zakresie hałasu przemysłowego, jednostki organizacyjne, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu były zobowiązane do zastosowania skutecznych środków technicznych i organizacyjnych ograniczających emisję hałasu i przeciwdziałających jego przenikaniu do środowiska. Realizowane przedsięwzięcia polegały głównie na instalowaniu ochron akustycznych osłaniających źródła hałasu, zastosowaniu urządzeń o lepszych parametrach akustycznych, przeniesieniu źródeł emisji hałasu w inne miejsca. Ponadto polegały one na zmianach o charakterze organizacyjnym, w tym na wyłączeniu źródeł hałasu. W omawianym okresie przedsięwzięcia inwestycyjne ograniczające uciążliwość akustyczną wykonywane były m.in. przez: Centrum Mycia Bezdotykowego Chełm, HANYANG POLSKA Sp. z o.o. Świdnik, JEROMINO MARTINS POLSKA S.A. sklep Biedronka 3048 w Parczewie, Nałęczowską Spółkę Handlową Sp. z o.o. Supermarket w Bełżycach, Nicols Sp. z o.o. w Trawnikach, Sudzucker Polska S.A. Zakład Produkcyjny „Cukrownia Strzyżów” w Strzyżowie. Konsekwencją podjętych działań w kontrolowanych podmiotach było obniżenie poziomu hałasu emitowanego do środowiska, a zatem poprawa klimatu akustycznego wokół zakładu.